

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

A válság tetőpontján.

A homo regius hiába tárgyalt napokon keresztül a függetlenségi párt vezérférfiaival, nem tudott eredményre jutni. A függetlenségi párt nem akarta a saját nyakát kitekerni a bécsi recipe szerint. Nem akarta a múltját és programját megcsufolni azzal, hogy belemenjen az alkuba minden vívmány nélkül s mint többség arra a szerepre vállalkozzék, hogy a kormányzatban csak csekélyebb részt kapjon. A korona óhaja szerint az új kormány elnökének, belügyi, pénzügyi és honvédelmi minisztereinek, a horvát miniszternek legalább is párton kívül álló, vagy 67-es politikusoknak kellett volna lenniök. Emellett engedményről alig lett volna szó, ellenben felelősséget kellett volna vállalnia a függetlenségi pártnak a választási reform megalkotásáért, a hadihajókra, az annexió költségeinek fedezésére szükséges millióknak megszavazásáért. A közös bank pedig maradt volna szent és sérthetetlen s csak az új választási törvény alapján összehívandó parlament tárgyalhatott volna erről a kérdéstről. Vagyis kezdhette volna az egészet előlről.

A homo regius propositióit a függetlenségi párt nem fogadhatta el. Ezt be

kell látnia minden magyar embernek. Az a párt, amely a nemzet évszázados óhaját, vágyait képviselte; amely nagy küzdelmeinek céljait akarta lépésről-lépésre megvalósítani, nem egyezkedhetik anélkül, hogy legalább egy lépést ne tegyen előre. A függetlenségi párt a politikai raison, az opportunitás kedvéért nem rughatja el maga alól az erkölcsi talajt, amely létezésének alapja és erejének forrása. A nemzeti akarattól nem távozhatik el oly messzire, hogy meglazuljon az a kötelek, amely a magyar nemzet nagy többségéhez fűzi.

Ha Lukács László formuláját elfogadja, bizonyítványt állít ki arról, hogy kormányzásra képtelen; elismeri azt, hogy a korona bizalmatlansága indokolt s hogy azok a célok, amelyekért az ellenzéken küzdött, meg nem valósíthatók. Ellenőrzés alá veti magát, programját teljesen alárendeli a korona és bizalmi férfiai akaratának s működését olyan korlátok közé szorítja, amelyeket nem az alkotmány és a nemzet, hanem tőlünk idegen érdekek állítanak fel.

A többségi párt nem teheti azt, hogy a saját megsemmisülését segítse elő. Olyan megegyezés, amely egyetlen lépéssel, sőt egyetlen igérettel sem vitte volna előbbre

a nemzet régi törekvéseit, a függetlenségi eszme értékét támadta volna meg. Elvitatni sem lehet, hogy a függetlenségi párt a saját fegyverének élet csorbította volna meg s a közvélemény azon vádja ellen, hogy behódolt az aulikus irányzatnak, a bécsi parancsnak, alig tudna sikeresen védekezni. Mert a Lukács László által javasolt kibontakozási terv szerint a függetlenségi párt neve megmaradt volna ugyan, de tényleg a kormányzat szelleme, iránya, célja, feladatai a kiegyezés által megteremtett közösség erősítését szolgálnák.

A homo regius által közvetített alkudozás ismét meggyőzhette az országot arról, hogy a korona mereven elzárkózik a függetlenségi törekvésektől. Ugy látszik, hogy a függetlenségi párt, elveinek érintetlenségével s programjának fentartásával a korona bizalmára hiába számít. Sőt még a nevével is félnek Bécsben, mert azt hiszik, hogy a függetlenségi törekvések ugyanazonosak a forradalommal. Át szeretnék tehát formálni a pártot és a programot úgy, hogy az lassankint elveszítse eredeti célját és tartalmát. Ha pedig ez nem sikerül, a korona akarata szerint működő bizalmi férfikkal óhajtanák körülvenni s ezeknek a bizalmi férfiaknak lenne gondja arra, hogy az egész

Jancsi halála.

Nesztelenül nyitott be a szobába és félénken körül nézett. Az ócska vaskályhában épen úgy pattogott a tűz, mint amikor ő eltávozott s a vörösen izzó hamuból tüzesillagok villantak ki, mint az elektromos gépből a szikrák. A butorok ugyanabban a banális rendben sorakoztak egymás mellett, mint tavaly, az ágyterítők mögött meg féhéren csillogott elő a párna, mint a szakadozott női bluzból a meztelen, fehér test. Az ura a kanapén feküdt és aludt.

Az asszony leoldotta a kendőt, előbb a mellettről, aztán a fejéről s lassan a kanapéhoz ment. Csendesesen megfogta az ura vállát és szólt:

— Miklós!

A férfi fölneézett:

— Hát te már megjöttél? — kérdezte meglepően.

— Haza jöttem — szólt az asszony.

A férfi valamit keresett.

— Hát a gyerek hol van? — kérdezte.

Az asszony összerázkódott. Beesett arcán vérrózsák nyíltak hirtelen, úgy felelte:

— Azt nem hoztam el.

— Miért?

Mintha leckét mondana, úgy darálta:

— Hideg van. Csupa hó az egész vidék. És

az a gyerek nyomorék. Kicsiny mankójával nem is tudott volna átgázolni a havon. A szél is fúj. Ott hagytam még a Szendénénél. Volt még két forintom, azért tartja egy fél hónapig.

— Nem igaz. Nem volt két forintod. Az utolsó levelemben meg is irtad, hogy az a pénz, ami a béredből megmaradt, a Szendénének kell. Hogy abból a Jancsi kosztját kell megfizetned. Mondd meg, hol a gyerek!

Most már fölállt a kanapéről és a kezeivel indulatosan hadonászott.

— Mindjárt megmondom, de előbb hadd fujjam ki magamat.

A férfi dühös lett.

— Addig itt le nem ülsz, amíg a kérdésemre meg nem feleltél. Mit csinál a Jancsi? Él-e, vagy . . .

— Meghalt. — Kimondta s úgy érezte, hogy ezzel könnyített a lelkén.

Hirtelen szélroham keletkezett, amely bömbölve száguldott a kürtön keresztül s a kályhában eloltotta a tüzet. A hamuban lappangó szikrák tűzfolyammá dagadva rohantak a kályha falának, azután kialudtak.

A vak sötétségben, amely most támadt, a férfi vadul tört a nőre:

— Azt a gyereket te ölted meg. Igen, igen. Mindig utadban volt. Most már emlékszem rá . . .

Amikor a házamba jöttél, mindjárt ezt a gyermeket hánytad a szememre. Az első kérdésed is az volt: És most ezzel a nyomorékkal is nekem kell vesződnöm?

— Nem igaz.

— Te hazudsz! Addig nem nyugodtál, amíg el nem ütted a háztól, pedig te még olyat se tudtál szólni.

— Nem igaz, nem üttem el. Igaz, kvártélyba adtam, de a kosztját én fizettem. Abból a pénzből fizettem, amit a szolgálattal kerestem. Te annyit sem tudtál volna keresni neki.

— Hagytad volna inkább itthon, nálam. De meg különben sem erről van szó. Azt mondd meg, hová tetted a gyereket?

Az asszony erőtllenül rogyott le az egyik székre.

— Mikor kiléptem a szolgálatból, első dolgom volt, hogy elhozom a kis Jancsit. Fölvettem a béremet és elmentem a kis fiúért. A pénzt, ami nálam volt, a Szendénének kellett adnom a Jancsi kosztjáért, nekem annyi sem maradt, hogy vonatra ülhettem volna. Gyalog és éhen kellett a városból ideig bandukolnom. A fiúnak is. És én birtam volna, de az a szegény kis nyomorék nem bírta. „Pihenjünk egy kicsit!” mondta. „Nem lehet, kis fiam, ha ránk sötétedik, nem találunk haza. Akkor aztán itt fagyunk

pártot a nemzet előtt diskreditálják.

Felkínálják a hatalom egy részét, cserébe azonban azt kívánják, hogy a pusztai hatalomért sutba kerüljenek a nemzeti törekvések. A hatalom pedig önmagáért egy politikai pártnak sem lehet célja. Arra csak azért törekedhetik, hogy céljait megvalósíthassa.

Bebizonyosodott, hogy a korona a függetlenségi párt programját a kormányzás alapjául nem akarja elfogadni. A függetlenségi pártnak pedig, nagy nemzeti érdekekből, nem szabad ezt azt álláspontot úgy elfogadnia, hogy az a nemzetre nézve örökre megdönthetetlen axioma legyen. Ha minden feltételt elfogad, megpecsételte az egyik alkotmányos tényező túlsúlyát s a dualisztikus kapcsolat nemcsak hogy megerősödik, hanem az összbirodalmi eszme feltámadásának lehetőségére is könnyebb lesz.

Azt az álláspontot, hogy a függetlenségi program alapján álló parlamenti többség a korona akaratánál fogva kormányképtelen, nem támogathatja egyetlen magyar ember sem. A nemzetnek függetlenségre és önállóságra való törekvése nem revolúció, hanem törvényes alapú való fejlődési vágy. Ettől pedig a korona el nem zárkozhatik.

Fájdalom, nálunk nagyon könnyű a párt és kormányválságokat annyira kiélezni, hogy válságba jusson az alkotmány. Ennek oka éppen abban rejlik, hogy a korona szempontjából a nemzetnek nagyon sok vágya, jogos és méltányos követelése megvalósíthatatlan, mert a dualisztikus államjogi kapcsolattal egyesített népek és országok érdekei ellentétesek s a dualisztikus célok nem fedik a népek céljait. Az olyan politikai harcok, a melyek egységes államokban alig keltenek nagyobb emóciókat, nálunk bélevágnak a

meg a hideg, téli éjszakában. De a Janosi nem tudott jönni. Fölvettem a hátamra és vittem, ameddig birtam. Aztán én sem birtam. Letettem a földre, mire a fiu leült a hóba. Én nőgattam: „Kej föl édesem, megfagysz ezen a hideg földön.” De a Janosi nem jött. „Menj csak, anyám” . . .

— Anyám?

— Igen, azt mondta: anyám. „Menj csak anyám egyedül és hagj engemet itt meghalni. Te erős vagy, te kibírod az utat, én gyenge vagyok. Nézd a karomat, csupa seb. Feltörte a mankó. Egy lépést sem tudok menni.”

— És te ott hagytad?

— Olyan szépen könyörgött. Aztán úgy sem segíthettem már rajta, tovább eipelni már nem tudtam. És mi rossz van abban, gondoltam, ha ott hagyom? A hideget csak eleintén érzi, később lassan lassan megmelegedik a szive tája, kis angyalok muzsikálnak neki s a vidám muzsikaszó mellett fölrepül a menyországba.

— Nyomorult, hol van a Janosi?

— Az égben.

A férfi tájtékozott a dűhől.

— Ne tréfálj! Mondd meg, hol hagytad el?

— A feszülettől mintegy száz lépésnyire — tette hozzá.

nemzet lelkébe, megtámadják az önértetét, erkölcsi s anyagi tőkét s felkavarják a közéletet egész a fenékig.

Nem tudjuk most sem, nem hoz-e a jövő egy elkeseredett nemzeti harcot. Egy kisebbségi vagy imparlamentáris kormány erőszakoskodásai felkeltik újra a késhegyig menő ellenállást. Tudjuk a múltból, hogy a törvény sem biztos vár s ha a nemzeti törekvések, vagy Bécsben nem tetsző pártok letöréséről van szó, semmiféle erőszaktól sem riadnak vissza. Ez ellen fel kell vértézünk magunkat.

Talán valami váratlan fordulat még meghozhatja a békés kibontakozást, de ha újra megpróbáltatásoknak leszünk kitéve, attól se ijedünk meg. A reakció mindig meghátrál a népek igazsága előtt.

Csendes aratás.

Az ideai aratásnak amellet, hogy rossz kilátásokkal indul meg, van egy öröndetes jelensége is. Nem hallatszik sz. országból sehonnét sem a munkások mozgolódásának a hirt, hanem békés megnyugvással várja mindenki a gazda legszebb munkáját, a gabona betakarítását.

Más esztendőben az aratás előtti időszak gondterhes fellegetek vont a gazdák homlokára. Rendesen néhány száz ember járta a falvakat, sötét, gonosz szándékkal. Izgatni, rombolni akart. Nem az érett kalászok között pusztított, hanem a dolgos kezekre rakott békót. És ezelőtt néhány esztendővel úgy látszott, hogy lesz is fogantja az alattomos munkának. Sok munkás család koldusbotra jutott s ment Amerikába szerencsét próbálni, ahol ezek veszték el az emberáradat sodró forgatagában.

Az ország egész társadalmának lábra kellett állnia, hogy az emberpusztító vakond munkát ártalmatlanná tegye. Eleinte, a próbálgatások idején, szigorral és büntetéssel igyekeztek kijozantani az elkábítottakat, de amikor meggyőződtek arról, hogy nem szigor kell a betegség ellen, hanem a bajok gyökeres orvoslása: akkor erőt meghaladó igyekezettel erre törekedett minden tényező. És a tevékenység sikerrel járt. A mezők munkás népe újra romantikussá tette a mezőt s ahol előbb dacos földműves nézett farkasszemmel a osendőrszuronyal, ott ma dalos nép várja a kalász megérését.

Akiknek részük van a sikerben, elismerést ne

— Bestia! — ordította Miklós s olyat lökött az asszonyon, hogy az elterült a földön.

Gyorsan magára kapta a kabátját s rohant, hogy a fiu holttestét felkeresse. Az asszonyra vissza sem nézett.

A nagy, esetlen testü nő pedig feküdt a földön, de megbánást nem érzett. Szent meggyőződése volt, hogy helyesen cselekedett, amikor a kis nyomorékot ott hagyta a hideg hóban. A jeges fehér hóban, a hennan angyalok viszik, vidám muzsikaszó mellett az égbe.

Arra nagy volt a megdöbbenése, a mikor álmokképekkel játszó szeme előtt hirtelen föltárlt az ajtó s apró mankóival betopogott a kis Janosi. A kis fiu most hosszú, fehér ing volt s mankója, a melyet gömbölyü, fehér karja alatt szorongatott, fölül bársonnyal volt bevonva, nehogy fölhorzsolja a szinte átlátszó, selymes bőrét. A mankó alsó részén apró csillagok csillogtak.

— Anyám, utánad jöttem — közönytött be nevetve a kis nyomorék.

— Te is engemet vádolsz? — kérdezte szomoruan az asszony.

— Nem, én nem vádolkak.

Az asszony fölörült:

— Ugy-e, hogy nem én vagyok a haláloznak az okozója, hanem a nyomorúság. Igen a nyomor-

várjanak. Sőt ha babérral kínálnák is őket, adják azt a föld népének, mert a legnagyobb érdem a józan magyar paraszt népé, amely felángol ugyan egyszer-egyszer az izgatók tüzsikráitól, de hamar visszatér a földhöz, amelyet évszázadok óta elmult generációk nyomán művel.

Akik részt kértek a nép felvilágosításának munkájából, tudják jól, hogy a munka még nem ért véget. A szép munka még nincs befejezve.

Azzal, hogy a föld népének biztos megélhetését, emberi sorsát, nyugodt családi életét, öregségében kenyerét biztosítani akarjuk, még nem teszünk eleget. Ezek a kultur ember megélhetésének alapját képezik csupán és mikor bevezetjük a munkást a kultur ember sorsába, ugyanekkor jogot adunk neki arra, hogy idővel megszerezhesse a lelki műveltséget is.

Tanítanunk kell a föld népét.

Tanítanunk hazaszeretetre, törvénytisztelőre, kötelességtudásra, önfegyelmzésre, amelyek a fokozottabb intelligencia gyümölcsei. Tanítanunk kell testi és lelki épségének megóvására, a szabad természet, az anyaföld szeretetére, hogy csalóka reményekért el ne hagyja a röögöt, amely megélhetését biztosítja. És tanítanunk kell arra, hogy az emberiségért dolgozik, nemcsak a saját jóvoltáért s csak annyi jóindulatot várhat másoktól, amennyit maga is tanusít.

Szóval nevelnünk kell a föld népét lankadatlanul. Elmult az az idő amikor a kastélyt légmentesen el lehetett zárni a falutól. Ma az urak közel kell élnie a néphez.

A nyugodt, békés aratást örökre biztosítanunk kell. A magyar föld népének rovására ne csináljon a mezőből lünyaanyagot semmiféle lelkiismeretlenség, hitvány tömeg. Az izgatást ki kell pusztítani a falvakból. Pusztítsa ki a nép józansága, műveltsége, amely felül tud emelkedni az izgatók és hazug nyomtatványaik által terjesztett ostoba maszlagon.

A fürdés.

A fürdés közegészségi és tisztasági szempontból való fontosságáról felesleges volna beszélni. Már tudniillik intelligens emberek számára. Mert a jó magyar népnek bizony elkelne ebben a tekintetben is egy kis oktatás.

Ne legyünk elfogultak önmagunkkal szemben és valljuk be, hogy a magyar népnek nincs érdeke a tisztaság iránt. A testének ápolására pedig épen semmit sem ad. A fürdést csak uri passzióknak tartja s nem képez nála életszükségletet. Még ma is, egy ezredév után meglátszik rajta, hogy sivatagjéro nép volt valaha. Nem is nagyon dicsegti a tulságosan tisztálkodó embert, sőt úgy tartja, hogy aki sokat mosdik, az mindig piszkos.

Hogy egyéb példára ne hivatkozzunk, tessék megkérdezni öreg balatonparti emberektől, hány-

ruság — ismételte és örült, hogy megtalálta a helyes szót. Hiszen, ha gazdag lennék!

— Hintón jöttél volna értem, ugy-e, folytatta a gondolatot a fiu — és a hintó kék selyem párnáira ültetted volna. Aztán gyü! gyü! haza.

— Ugy édesem, ugy.

— De az apám nagyon haragudott, amiért engemet elbagyattal? — kérdezte a fiu.

— Sőt durva is volt hozzám. Ő lökött ugy ide a földre, hogy most nem tudok fölkelni.

— Rosszul tette. Hiszen te nem is tettél rosszat velem. Nekem most sokkal jobb dolgom van. Az apám nem tudott olyan szépen muzsikálni, mint az angyalok, a mankómat sem párnázta olyan puhára, mint a milyen most.

— Mert az apád is szegény. Hejh! mikor engemet odavitt a házába, akkor neki is volt ám mindene. Fényes butorai, cifra eselésége. Akkor még a te kis mankódon is ott volt a puha bársony, meg selyem. Azaz, hogy akkor még nem kellett mankóval járnod. Ha valahová elvittünk, beleültettünk a kocsiába, a mikor megérkezünk, leszállt az inas és vitt az ölében.

— És hová lett a pénzünk?

— Isten tudja! Szerencsétlen vállalkozások.

szor fürdtek gyermekkoruk óta? Bizony akár-hány halász ember egész életét a vizen tölti, de ha nem muszáj, nem igen mártózik meg.

A kultúra terjedésével a víziszony is enged a merevségből s megkívánja a nép is a fürdést, amint most már a városiak tömegesen keresik nyaratszaka a hűvös vizeket.

Csak hogy a kultúra megköveteli, hogy a fürdőzés is rendeztesse, mert ha szabadjára hagyják a népet, a tisztálkodásból is disznóságok sülnek ki.

Néhány éve már Zalaegerszegen is van egy kis rendszer és rend a Zala partján, de a nép fegyelmezetlenségén mulik, hogy ez a rend nem esztétikusabb és tökéletesebb.

Nem rég fürdőző hely volt még a Zala partjának egész hossza. A fűzfabokrok voltak az öltöző kabinok s szép holdvilágos estéken paradicsomi jelenetek játszódtak le a folyó mellett. A sétáló közönség messze elkerülte egész nyáron a zalamenti réteket, mert a modern ember elvesztette az érzékét a klasszikusan szemérmetlen meztelenségek iránt.

Enek a szabad fürdőzésnek rendszeresen akadt minden esztendőben néhány halottja is. Mert a Zala medre szeszélyes. Néhol térdig sem ér a víz, másutt pedig mély, örvényes tölöseire vannak.

A város tehát épített egy népfürdőt, jobban mondva egy öltöző és vetkőző helyiséget, kijelölt a szabad fürdőzés helyét és a fürdő órákat a mindkét nembeli közönség részére. A rendőrkapitány évről évre figyelmezteti a várost a szabályokra, amelyek egyformán szolgálják a közbiztonságot és közérköltést, mondván: nőknek és férfiaknak együtt fürödni tilos, valamint nincs megengedve a rétek letiprása, leheverése stb. stb.

A rendelet szép és korrekt. De azt szeretném én látni, hogy a rendőrkapitány hogyan szerez neki érvényt és hogyan ellenőrizteti 18 szál rendőrével még a nép fürdését is, amikor a városi szolgálatot is alig tudja elláttatni. A kandi hold el tudná mondani, hogy a Zala partján milyen élet folyik.

A mi közönségünket, amely a népfürdőbe szorul, még mindig nem lehet magára hagyni. Először azért nem, mert önmagának is árt és másodszor azért nem, mert elriasztja a fürdőzéstől azokat, akiknek nem telik ugyan pénzért fürödni, de a szabadfürdők modoráig nem akarnak leszállani.

Ezen egy igazi népfürdő felállításával kellene segíteni. Persze ehhez nem elég egy kabin és egy rendelet. Néhány ezer korona is kellene hozzá. Ez pedig nincs.

Magyarországon általános szokás, hogy a fejlődést a parádéval kezdjük, azután gondolunk a szükségesre. Így van ez majdnem minden városban, Zalaegerszegen pedig még fokozottabban mint másutt, mert mire befejeztük a pará-

Nagy veszteségek a börzén. A pénz pedig volt nincs.

— Hiszen akkor neked nem is érdemes élned?

— Nem bizony. A mióta az apád munkás lett, én meg eseléd lettem, nyomorúságos napokat élek.

A fiúnak ötlete támadt:

— Tudod mit, anyám? Ne is maradj te itt. Inkább, gyere el velem az égbe. Majd megkérem az angyalokat, hogy neked is muzsikáljanak.

— Itt hagyjam az apádat?

Jancsi gondolkodott, de csakhamar megvolt a válasz:

— Hiszen már nem szeret ugysem. És nem is fog szeretni.

Az asszonynak szívébe dermedt a szomorú érzés.

— Igazad van, fiam. Megyek.

Valami fájdalmas bizsergést érzett a testében. Valaki megrugta. Erre fölészmolt.

Az ura érkezett vissza s nagy barna kendőbe pólálva hozott valamit. Hogy mit, azt az asszony könnyen kitalálta. A gyereket hozta meg, a kis Jancsika holttestét.

Főlemelkedett, hogy az urának segítségére legyen. Előbb az ablakot nyitotta ki és oszálkozva látta, hogyan aranyozza be azt az egész

dét, elfogyott a legszükségesebb közegészségi berendezésekre való garas is.

El ne felejtünk azonban megemlékezni az uri fürdőkről sem. A megemlékezést azzal kell kezdeni, hogy gőzfürdők nincsen és a kádfürdők szegényessége példátlan. De még osoda, hogy ezek is existálhatnak valahogy.

A Zala fürdő, az uszoda szintén nem kifogástalan. Igaz, hogy forró nyári napokon nagy örömmel mondják: hála Isten, csak hogy ez is van, de ez csak amolyan vigasztalódás a fürdő rettenetesen primitív állapota felett.

Elhiszük, hogy a magánvállalkozásnak nem érdemes nagyobb tőkét az uszodába fektetni, mert hatosonként nehéz volna kihozni a megfelelő gyümölcsözést, de azért mégis lehetne módját ejteni annak, hogy a fürdő egy kis városi és társadalmi segítséggel átalakuljon. Az pedig már igazán elengedhetetlen követelmény, hogy a medret évenként tisztogassák s a medencében összegyűlt viznek lefolyást keressenek. Alacsony vízállás mellett, amikor a lefolyás alig több, mint amennyit néhány kövér ember kiszorít a helyéből, a víz valósággal megposhad, az iszap felkavarodik s olyan lesz, mint egy sáros poséta.

Zalaegerszegen kevés olyan ember lakik, aki nyaralni jár. Tőlünk inkább csak a betegek járnak fürdőre. A többi Kaszaházán keres üdülést. Készszeresen fontos tehát, hogy jó uszodánk legyen. Lehetne is, csak jóakarattal kellene hozzá és egy kis áldozatkészséggel úgy a tulajdonosok, mint a közönség részéről.

Más városokban részvénytársasági alapon csináltak közfürdőket. Nem lehetne talán nálunk is megpróbálni?

Aktualitások.

(A nyomor.) Egy tanár, aki nem tudott álláshoz jutni, 10 koronát lopott s a rendőri tudósítások kipellengézték a megbotlott embert. Igaz, hogy elmondták róla mindazt, ami enyhíti bűnét. Megírták, hogy megpróbált mindent: kért, könyörgött, tanult, órákat adott, de csak annyit tudott szerezni, hogy ebédet és vacsorát kapott. A vakációra azonban ezt a kis mellékkeresetét is elvesztette. Éhezett. Egy asztalosinas adott neki szállást, a ruhája pedig már rongyos volt. Azután lopott. Az alkalom elcsábította, az éhség ösztönözte.

Akinek lelke van, azt mondja, hogy nem ez az ember a bűnös, hanem az egész társadalom, amely úgy rendezkedik be, hogy egyeseknek még a mindennapi kenyérből sem jut. Sőt a társadalom lelkiismerete is megszólal egy-egy ilyen esetről. Felháborodunk afelett, hogy egy ember, aki évekig dolgozott, tanult, fáradt, nem képes a száraz kenyeret megkeresni, mert nem tud állást kapni. Semmiféle állást. Hát érde-

táját a nap. S a hogy az ablak nagy fatábláit föltépi, a kicsiny hideg szobába is csak úgy hullanak be a csillogó sugarak, mint ahogy hullik üvegszítán keresztül az üvegpör. Most az urához megy az asszony, hogy ennek a barna csomagnak a fölbontásánál ott legyen. Akarja látni, milyen is az a kis halott.

A férfi azonban vad haraggal támadott a nőre:

— Te még mindig itt vagy! — üvölti. Aljas tekintetteddel akarod beszennyezni ennek a halottnak tiszta arcát? Hát van benned szemérem? Takarodjál előlem, mert ha nem pusztulsz rögtön, kiruglak!

Az asszony most már kiegyenesedett. Könnyes arcát fölemelte s ebben a pillanatban mintha a martirok glóriája ragyogott volna a feje körül, szótlanul, de azért kevélyen hátraszegett fejjel ment az ajtó felé, hogy ebbe a házba többé vissza se térjen. Az ajtóból mégis visszafordult:

— Engemet üztél el? — kérdezte a férjétől dacosan, kihívóan. Bolond ember. A nyomorúságot kellett volna elűznöd!

Kálnoki Lajos

mes dolgozni? Nem jobb a napszámosnak, mint a diplomás koldusnak?

De mit használ annak a szegény, megtévedt embernek ez a lamentálás és felháborodás? Sokkal többet használt volna neki, ha elhallgatják a nevét és nem kiáltják ki országnak-világnak, hogy egy koplaló diplomás ember lopott. Mert a társadalom felháborodik, sajnálkozik, de meg nem bosszút. Hiába lenne ez az ember most már a legkiválóbb professzor, hiába vezekelve egész életén át, a nagyképű társadalom sohasem nézi el neki, hogy nem halt éhen. Ez az ember a nagy moralista társadalom részére meghalt; semmi sem mossa le róla azt, hogy egyszer lopott.

A becsület a társadalom ítélte valamely egyén társadalmi értéke felett. A társadalom ítéletét olyan esküdtszék hozza, amelynek tagjai vagyunk mindnyájan, akik abban a bizonyos társadalomban élünk. Mindnyájan leadjuk a szavazatunkat, de nem adjuk össze. Valamennyien jószívűek vagyunk, de a lelkiünk fenekén ott az ítélet, amely a megtévedteket sújtja és kiközösíti.

Aki a társadalomban él, szüksége van becsületre; mondjuk inkább így: becsülésre. Legalább annak a társadalomnak a becsülésére, amelyben él. Ez a becsülés az egyén társadalmi értéke. Érték, amely ha elvesz, többé meg nem kerül. Ezt az értéket a társadalmi közérzés állapítja meg. Ha elveszett, az egyénnek módjában áll a társadalom becsületát megnyerni s a társadalom új értéket ad az egyénnek. Legalább így tanították a moralisták. Csak hogy ez a megbocsátási teória képmutatás és szofizma. A megbocsátás csak megtűrést jelent. Semmi egyebet. A társadalomban való élet pedig becsület és nem megtűrést követel. A tanár, aki éhségében 10 koronát lopott s akit a felháborodás vagy emberszeretet nevében világgá kürtöltek, ennek a társadalomnak a becsületét elvesztette.

Ilyen emberek vagyunk mi, akik ebben a nagyképű, hazugságokkal teljes társadalomban élünk.

(Egyöntetőség.) Ha a bécsi lapokat, különösen azok politikai rovatát figyelemmel kísérjük, észrevehetjük, hogy azokon keresztül mintegy vörös fonalként bizonyos szabályszerűség, egyöntetőség húzódik.

Lett legyen bármilyen pártállású az a bécsi sajtóorganum, mely véletlenül kezünkbe kerül, egyformán s tervszerűleg a magyar érdekek, a magyar követelések, a magyarokat megillető jogok ellen áll, egy huron pendül valamennyi. S ez becsületre méltó. Összetartanak, ha érzik a nagy vihar előszelét. Falanxba tömörülnek, ha úgy látják, hogy összetarással megvívhatnak azzal a veszedelemmel mely létérdekekben támadhatja meg őket.

Bezzeg nálunk másképp történik mindez. Mintha valamely fátum üldözne nemzetünket, egész történelmünk igazolja, hogy éppen a végveszély óráiban kerekedtek felül a széthuzó elemek, éppen a kellő időben döntötte rommá a pártviszály, egymást meg nem értés, féltékenykedés minden igyekezetünket. Mintha valamely átkos ördög üzné velünk évszázadokon keresztül kegyetlen tréfáját, de tény, hogy a magyarok mindenkor a magyar volt a legnagyobb ellensége. Ezzel sohasem tudott eredményesen megküzdeni, itt elhagyta mindenkor hagyományos ereje.

S ime most is. Hogy politikai életünk válságos napjait éli, a különböző pártállású magyar hazafiak nem tudják megérteni egymást. Mind-egyike azon iparkodik, hogy minél több borsot hintsen a más pártállású magyar hazafi orra alá s ezenközben nem veszik észre, hogy az egy huron pendülő osztrák politikusok milyen nagyokat röhögnek a markukba önkéntes tegyvertársaik marakodásának láttára.

Ott túl a Lajthán egy nótát fuj az egész publicisztika. A lapok vezércikkei mind a magyar engedmények ellen dörögnek s oly harmonikus, oly egyöntetűen búgják, harsogják közönségük fülébe mindazt, ami részükre jó, reánk nézve végzetes veszedelem, hogy nincs az a filharmonikus zenekar, mely szebben tudná kihozni a karmester akaratát, mint ezek, a más-
kor egymást marcangoló, de a veszedelem idején egymást megértő sajtóorganumok.

S ezért az egyért irigyelhetjük Ausztriát. Mert hiába az már régi igazság, hogy amit sokszor és erősen akarunk, annak előbb utóbb be-

kell következnie. Ők odaát pedig erősen, egyöntetűen, szinte taktikával arra törekednek, hogy itt nálunk semmi változás, semmi olyan reform ne alkottassék, mely azt a szoros kapcsolatot, mely Ausztriával összefűz, a legesekélyebb mértékben is meglazíthassa.

S akkor azután hiába vannak nekünk kiváló politikuskaink. Hiába hangoztatjuk idehaza fenhangozva, hogy mi a nemzet kívánsága, akarata. Ameddig akadnak majd magyar politikusok s azoknak sajtóorgániumai, kik az osztrák érdekek előrevitelét segítik, addig mi eredményt még a legesekélyebbet sem remélhetünk. Addig haszontalan minden igyekezet, mely a nemzet és király közti ellentétet áthidalni akarja, nem fog célt érni, nem fog pedig azért, mert fenn Bécsben mindig hivatkozhatnak majd arra, mint Őfelsége az audienenciáknál is — hogy akadt magyar politikus, aki az önálló magyar bankot nem tartotta a magyar érdekek szempontjából szükségesnek.

S ahogy akadt magyar politikus, aki a királynál azt merete hangoztatni, hogy az önálló magyar bank a magyar érdekekkel szemben áll, úgy fog akadni, mint ahogy akadt is, aki majd azt tanácsolja, hogy Magyarországnak nincs szüksége önálló vámterületre, de feltétlenül megkivánja a létszámemelést és a német vezényzést.

Ilyenek a politikai viszonyok nálunk. S ilyenek voltak mindenkor, ha válságos idők vetették előre árnyékukat.

Vajjon mikor fognak a mi politikuskaink is eszűkhöz térni és tanulva az osztrák példán, együtt és egyöntetűen, közös elhatározással egyenesen s világosan a magyar függetlenség kivívásán közreműködni?

Adja Isten, hogy mielőbb bekövetkezzék ez az állapot, mert csakis akkor remélhetjük, hogy épen lábolunk ki ebből a feneketlen hinárból, melynek sem mélységeit, sem rejtelmeit nem ismerjük. (P. Á.)

(Beküldött) Vannak olyan ideálisták, a kik, a mikor pénzügyi dolgokról esik szó, előszeretettel hangoztatják, hogy ámbátor a takarékpénztár is elsősorban üzlet, mégis kell, hogy minden, a helyzet magaslátán álló pénzügyi bizonyos mérvben, bizonyos erkölcsi és közgazdasági motivumokat is kövessen. Ne mindig csak a maga és részvényesei hasznát tekintse, ne csak a nagy osztalék és még nagyobb elnöki és igazgatói jutalék lebegjen a szemük előtt, hanem igyekezzenek hiven szolgálni és bizonyos összhangzásba hozni az intézet érdekei mellett a közérdeket, a hitelkeresők érdekeit, sőt egy picinykét a betevők érdekeit is!

A helyi lapokban, a Zalavármegyei takarékpénztár kivéve, — három pénzügyi hírdeti, hogy július 1-től fogva pedig leszállítja a 4 $\frac{1}{2}$ % betétkamatot 4 százalékra. És ezt is csak úgy, máról holnapra!

En úgy fogom föl, hogy ha nekem egy pénzügyi intézetnél 4 $\frac{1}{2}$ % percents betétem van és ha az a pénzügyi intézet június 26-án adja tudtomra, hogy 6 már július elsejétől fogva csak négy százalék mellett hajlandó betétemet kamatoztatni, hogy ezen esetben a betevőket nem kötelezik a betétkönyvekben olvasható följelentési feltételek!

Vagyis, hogy július 1-én esetleg megtörténhetnék az, hogy — mondjuk — az Egerszegi takarékpénztárnak három millió korona betétig érdekelte felei a pénzüket követelik. És minden följelentés nélkül követelik! Nem valószínű, hogy ez megtörténjék; de föltéve, hogy észre térnek a betevők s megújítják a velük való packázást és az egyoldalulag fölbontott szerződés folytán egy napon követelik millióikat, ugyan vajlon mit csinálna az a tisztelt takarékpénztár?

Jómagam — igaz — csak kis mértékben vagyok a betét kamat leszállítása által érintve, mégis nem habozom kimondani, hogy ez a le-

szállítás sehogy sincs indokolva. Az osztrák-magyar bank, tudtommal, nem szállította le legutóbbi ülésén a kamatlábat. Noha a hiteléletre üdvös lehetett volna a leszállítása. Az 1908. évi takarékpénztári mérlegek pedig azt bizonyítják, hogy nemcsak hogy az egész országban, (néhány zugbankot kivéve) hanem, a sok panasz dacára, az egerszegi pénzügyi intézetnél is sokkal kedvezőbb hasznót értek el, mint például a 4 $\frac{1}{2}$ %-os betétkamat mellett lefolyt 1907-iki üzletévben! Hát hová akarják fokozni, hová fölszórni az évi tiszta nyereséget? Ilyen formán hol marad a cikkem elején említett erkölcsi motívum? hol a közönség, a betevők, a hitelélet méltányos szolgálata?!

A zalaegerszegi pénzügyi intézetnél, — úgy tudom, — körülbelül hét-nyolc millió korona betét van elhelyezve. Tehát tizszer annyi összeg, mint a mennyi az összes törzerészesvények lefizetett értéke! Ne feledjék el tehát ez intézetek, hogy ők tulajdonban, nagy mértékben a betevők pénzével dolgoznak; azzal a pénzzel, a mely nem kíván kezeset sem, viszleszámított váltót sem; hogy az a pénz hozza, termi meg az általuk élvezett osztalék, jutalék és egyéb talékokat is! Hogy ha egyszer netalán a betevők kara is kedvet kapna a korszellemmel járó szövetkezésre, hát egyesült erővel biz' Isten igen furcsa helyzetbe hozhatnák a pénzügyi intézeteket!

Részemről még megtudnám bocsátani a betevők érdekeinek ilyenén fitymálását, ha arra nézve nyernék garanciát, hogy most pedig a pénzügyi intézetek azonnal minden felüket, váltót és jelzálog adósaikat, külön-külön értesítik, hogy tekintettel a fél százalékkal leszállított betét kamatra, ők viszont, — minden viszonylatban — ugyanezek fél százalékkal olcsóbban élvezik hitelüket. Ez még kiengesztelne! Mert különben mi is gyűlöszünk és sztrájkanyába megyünk!...

Egy, (sajnos) kis betevő.

Hivatalos rovat.

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. ministerium 64200/909. számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy a borhamisítás ellenőrizhetése céljából a borkereskedők és 4 kataszteri holdnál nagyobb szőlővel rendelkező termelők f. évi július 1-től kezdve tartoznak a IV. minta szerinti bornyilvántartások vezetésére.

A bornyilvántartás erre a célra szolgáló megfelelő mennyiségű lapszámozott nyomtatványból füzendő össze. A nyilvántartásokat tartoznak a bortulajdonosok a polgármesternél lebélyegeztetni. A nyilvántartásba az adatok mindig tintával, olvashatóan, a tételek időszertinti sorrendjében jegyzendők.

A nyilvántartásból lapot kitépni és bejegyzéseket törölni vagy olvashatatlanná tenni nem szabad. Véletlen tett téves bejegyzés olvashatóan áthuzandó. Az adatok szeptember 15-től november 15-ig terjedő időben 8 nap alatt, máskor 3 nap alatt vezetendők a nyilvántartásba. A bornyilvántartások minden évben lezárandók és pedig a termelők ősszel a szüret megkezdése előtt, kereskedők pedig az újbor vásárlásának megkezdése előtt, de legkésőbb december 31-én tartoznak a lezárást eszközölni.

A 4 kat. holdnál kisebb szőlővel bíró termelők csak akkor kötelesek a fentjelzett nyilvántartást vezetni, ha törköly bort készítenek, bor, must, szőlőcsefre és borkészítésére szánt szőlő vagy hordóseprő adásvételével, borméréssel és kismértékbeni árusítással foglalkoznak.

Zalaegerszeg, 1909. június 24-én.

Dr Korbai Károly polgármester.

II.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1900. évi XVI. tc. 6. §-a alapján minden munkaadó köteles a szolgálatában álló minden egyes gazdasági (külső) cseléd után az Országos Gazdasági Munkás és cselédségélypénztár javára a városi pénztárba évenként előre 120 fillért befizetni.

Ezen hozzájárulási díj minden év április hó 1-én esedékes. Ha azonban a munkaadó cselédeknek személyében vagy létszámában az általános összeírás fogantatása után változás áll be, akkor a változás az új cseléd szolgálatba lépésétől számított 15 napon belül a városi adóhivatalnak szóval vagy írásban bejelentendő és a hozzájárulási díj ezen bejelentés alkalmával (tehát április hó 1-e előtt is) azonnal befizetendő, a cselédek személyében beállt változás esetén természetesen csak akkor, ha a munkaadó azt a szolgálatból eltávozott cseléd után még nem fizette be.

Az Országos Gazdasági munkás és cselédségélypénztár igazgatósága a törvényben baleset esetére biztosított segélyeket csak akkor köteles kiszolgáltatni, ha a balesetet szenvedett gazdasági cseléd után a 120 filléres hozzájárulási díj április hó 1-ig vagy utóbb ugyan, de ez esetben legalább 30 nappal a baleset előtt tényleg befizettetett.

Zalaegerszegen, 1909 június 26-án.

Fülöp, h. polgármester.

Hírek.

Gróf Batthyány Pál ünneplése. Az a szeretet és ragaszkodás, amellyel Zalaegerszeg város közönsége gróf Batthyány Pál főispán iránt viseltetik, impozáns tüntetésben nyilvánult meg Péter és Pál napjának előestéjén. Az egész város a vármegyeház elé vonult, hogy üdvözölje a főispánt névnapja alkalmával. Ezrekre menő embertömeg lepte el a teret s lelkesen tüntetett gróf Batthyány Pál mellett.

Díadalmenet volt az, amikor gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispáni székét elfoglalandó, a székvárosba jött. Az a népszerűség és szeretet, amely akkor megnyilvánult, folytonosan erősödött, növekedett s amikor hire terjedt, hogy a kedvezőtlen politikai viszonyok miatt lemond, a közönség szükegét érezte annak, hogy a főispán iránt érzett ragaszkodásának a szokásos névnap üdvözlét méreteit meghaladó tüntetéssel kifejezést adjon.

Este 9 óra előtt fáklásmenet vonult a vármegyeház elé. A menetben rengeteg ember vett részt. A dalkör, Kurucz János vezetése alatt, szerenádót adott s a főispánt Wapper Ignác kőfaragómester üdvözölte.

Gróf Batthyány Pál meleg szavakkal köszönte meg a tüntetést és biztosította Zalaegerszeg város polgárságát színter rokonszenvéről. Amíg állásában marad, ezen a helyen, ha pedig eltávoznék, a közélet terén mindig arra fog törekedni, hogy Zalavármegye székvárosának felvirágzását előmozdítsa.

Frenetikus éljenzés kísérte a főispán beszédét s a tüntető embertömeg lelkes ovációk közben oszlott szét.

Péter és Pál napján a főispán lakomát adott, amelyre 50 vendég volt hivatalos. Lakoma alatt Legáth Kálmán apátplébános a főispánra s Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tantelgyelű a főúr család tagjaira mondtak remek felköszöntőket.

Gróf Batthyány Pál lemondása. Mult számban megirtuk, hogy gróf Batthyány Pál főispán állásáról lemondott s lemondó kérvényét szombaton a késő délutáni órákban postára adatta. A függetlenségi főispánok már az előző

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSZEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kármentes és egyéb mázolat nem igénylő

tetőfedőanyag

hétén el voltak készülve arra, hogy lemondásukat beadják, de Kossuth Ferenc kifejezett kívánságára abban állapodtak meg, hogy egyelőre állásukban maradnak s bevárják az események fejlődését. Szombaton délután gróf Batthyány Pál főispán sürgőnyt kapott, amely tudatta, hogy a lemondásaak elérkezett az ideje. A főispán egy peronyi késedelem nélkül intézkedett, hogy lemondását tartalmazó levele Kossuth Ferenc címére elküldessék. Közös megállapítás alapján így jártak el az összes függetlenségi párti főispánoknak.

Gróf Batthyány Pál lemondása valóságos pánikot keltett. Mindenki azt hitte, hogy az alkotmányos és békés kibontakozás teljesen megghiúsult s a hazafias főispánok távozása első lépés a darabontvilág felé.

Nagy megnyugvást szült az a későbbi hír, hogy a tárgyalások tovább folynak s a főispánok lemondása még nem végleges; azt a kormány egyelőre függőben hagyja.

A politikai események azonban a hét első napjai óta ismét aktuálissá tették ezt a kérdést és előtérbe toltak az aggodalom, hogy gróf Batthyány Pál távozik.

Aki részt vett a megyei közéletben, az tudja, hogy mekkora veszteséget jelent Zalavármegyére a főispán lemondása. Erélyével, törhetetlen hazafias irányával és kimagasló társadalmi erényeivel vezette a vármegyét, amelynek közönsége osztatlan bizalommal vette körül. Le tudta fegyverezni még politikai ellenfeleit is és munkásságával, áldozatkészségével mindenütt előjárt, ahol a vármegye javáról volt szó. A jövő aggodalmakkal van tele. A népszerű vezérek helyére más irányokat követő férfiak kerülnek s velük együtt be fog vonulni a vármegye életébe is a visszavonás, elkeseredett küzdelem, esetleg a sötét reakció.

Sok okunk lesz gróf Batthyány Páltól szomorúan búcsúzni, ha a viszonyok kényszerítik a távozásra.

Lapunk zárta az azt a hírt kaptuk, hogy a békés kibontakozásra reményünk lehet.

Hírlapírók a Balaton mellett. A vidéki hírlapírók országos szövetsége június 28-án tartotta meg évi közgyűlését Siófokon és Badacsonyan. A szövetség évi közgyűlését kirándulásokkal szökte összekötni s ez évben a Balatonpartján gyűlt össze mintegy háromszáz újságíró. 28-án a Balatoni Gőzhajózási Társaság által rendelkezésre bocsátott külön hajón körül hajózták a Balaton egész zalai partját s Badacsonyan szálltak le, ahol a helyi tetején tartották meg a közgyűlést. Innét Keszthelyre rándultak át, ahol mesésen szép és impozáns fogadtatásban vették. Keszthely város közönsége igazi magyaros, zalai vendégszeretettel fogadta a hírlapírókat. Már napokkal előbb folytak a készülődések, amelyeket Ségi János, agilis hírlapíró társunk vezetett. A közönség mindent elkövetett, hogy a fogadtatás minél szebb legyen s a vendégek felejthetetlen emlékekkel távozzanak Keszthelyről. Az összes esőnapokat felvirágozták s amikor a gőzhajó felbukkant Badacsony felől, egész csónakraj ment eléje. A hajó közlekedését mozsárlövésekkel adták tudtára a közönségnek, amely csakhamar elérte a kikötőt. A csónakok messze eléje mentek a hajónak, amelyet éljenzés, kendőbogatás fogadott. A hajóról leszálló hírlapírókat Dr. Schwarz Zsigmond ügyvéd üdvözölte, a vendégek nevében pedig Szávay Gyula elnök köszöntö meg a szép és impozáns fogadtatást.

Miután a rendező bizottság a hírlapírókat elszállásolta, estefelé újból összegyűltek a tó partján s a Hullám szálloda terraszán vacsoráltak.

Este velencei fénnyel rendeztek a tavon. A sok felvirágozott, lampionos csónok gyönyörű látványt nyújtott. A mólón felállított villamos févilámpák messze bevilágították a víz tükrebe, amely ragyogott a fényben s visszaverte, meg-

sokszorozta a lampionok képét. Tündéri szép volt az est, amelynek gyönyörűségével alig lehetett betelni. Egy nagyobb pontonon Szalkay Lajos színtársulata játszott s messze hallatszott a dal a tűzorsima tó felett. A magasba szálló rakéták színes esillagokat szórtak, a görögtűz káprázatos fénybe vonta a mólót s a kikötő öble olyan volt, mint a megolvadt arany.

Később a parton kabaré volt. A zenepavillon körül hullámzott a sokaság s élvezettel hallgatta az előadást, amelynek műsorát a színtársulat tagjai, műkedvelők és hírlapírók töltötték ki.

Másnap a vendégek Hévizre rándultak, ahol Reischl Vencel vendégei voltak s este kedves emlékekkel gazdagon — elutaztak a szélrózsa minden irányába.

Ipartestületi választás. Zalaegerszeg város tanácsa mint I. fokú iparhatóság, a zalaegerszegi ipartestületnek 1909. évi február hó 14-én tartott közgyűlésén megejtett választásait 3750/909 számú határozatával alaki hiba miatt megsemmisítette. Az új közgyűlést mult vasárnap délután 2 órakor tartották meg. Tárgyai voltak: az előző évi jelentése, az ipartestület 1909. évi költségvetésének megállapítása, az elnök, számvizsgáló, előljárósági s póttag választása. A közgyűlés iránt élénk érdeklődés mutatkozott. Napokkal előbb folytak a korteskedések város-szerte az elnöki állás betöltésére, a melyre két iparos pályázott. A tárgysorozat két első pontján hamar, minden nagyobb emóció nélkül átesett a közgyűlés. Nem úgy a választáson. Mindegyik párt a saját jelöltjét akarta megválasztottnak tartani, azonban a sok kiabálásból nem lehetett kivenni, hogy melyik párt van többségben. Végre névszerinti szavazást kértek, amelyen 84 szavazatot adtak be. Ezeknek a megzámolásakor kitűnt, hogy Vörös Gyula kovácsmester Keszli Ferenc szatolamesterrel szemben 5 szótöbbséggel elnökké megválasztott. Számvizsgáló bizottsági tag Juhász Lajos lett. Előljárósági tagokká megválasztottak: Bita Károly, Breisach Sámuel, Goldfinger Dezső, Kummer Gyula, Lendvay László, ifjú Juhász József, Pitterman István s Takács István. Póttag lett Bácsay János. Végül Kovács László lelépett elnököt, a ki 16 éven át nagy tudással és körültekintéssel vezette az ipartestület ügyeit, tiszteltbeli elnökké, tanácskozási s szavazati joggal főruházva, megválasztották.

Gyászhir. Mély megilletődéssel vettük azt a hírt, hogy Barkóczy Elek es. és kir. főhadnagy 33 éves korában Marosvásárhelyen váratlanul meghalt. A megboldogult Barkóczy Károly sümei ügyvéd fia volt. Szép jövő várt a daliás, szimpatikus, tehetséges ifjú katanára, akit katonái szerettek, feljebbvalói megbecsültek s minden társaságban szívesen láttak. És mégis eldobta magát az életet: agyonlőtte magát. Tettének valódi okát alig lehet megtalálni. Adósságai nem voltak, az utolsó órájáig vidám volt, látszólag betegség sem gyötörte. Mégis valószínű, hogy idegroham adta kezébe a gyilkos fegyvert. Levelet nem hagyott hátra, sőtét tervét pedig sejteni sem lehetett. Vármegyeszerte igaz részvét fordul a mélyen sujtott család felé, amely egy kiváló tagját ily tragikus módon veszítette el. A Marosvásárhelyen megjelenő „Székely Ellenék” a szomorú esetről a következőket írja:

Szomorú kötelességet teljesítünk akkor, amikor egy ifjú, reményteljes élet elmúlásáról számolunk be.

Barkóczy Elek, a 62. es. és kir. gyalogezred főhadnagya tegnap délután 4—5 óra között Bethlen Gábor utcai lakásán vadászfegyverével szíven lötte magát s azonnal meghalt.

A harminchárom éves főhadnagyot mindenki ismerte, daliásan szép, barna férfi volt. Szívesen járt családokhoz, ahol az udvarias, kellemes modorú tisztet mindig szívesen látták.

Ha külsője nem is árulta el, már két év óta súlyos betegség kínozta. Idegrendszerét volt megtámadva s ez a kínzó betegség az utóbbi időben annyira erőt vett rajta, hogy folytonos álmatlansággal küzdött, egész éjjeleket bolyongva töltött az erdőben.

Deára betegségének, mint ezredsegédtiszt szolgálatát az utolsó órákig teljesítette, tegnap reggel 3 órakor még kilovagolt csapatával s 9 órakor tért vissza a gyakorlatról.

Déli egy óra tájban értesítette tisztársait, hogy rosszul érzi magát s nem tudja a postát feldolgozni.

Tisztársai előtt ez nem tűnt fel, hiszen barátai ismerték súlyos idegbaját.

Mindenkit meglepett ezután ez a hirtelen fordulat, mikor Jenaki John ezredesnek négy óra után jelentették Barkóczy főhadnagy halálát.

A hír villámgyorsan terjedt el az egész városban. Megindultak a találgatások s mint már ilyenkor szokás, mindenféle kombinációkban keresték a magyarázatát az öngyilkosságnak.

Miután már a fentiekből kitűnik, ezeknek a kombinációknak semmi komoly alapjuk nincsen, egy szerencsétlen idegroham adta Barkóczy kezébe a gyilkos fegyvert s mondhatnók, pillanatnyi elmezavarában vetett véget reményteljes ifjú életének.

Áthelyezés. A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter Szakonyi Géza nagykanizsai állami polgári iskolai rendes tanítót és Szakonyiné Kintner Riza ugyanottani rendes tanítónőt eddigi minőségükben az erzsébetfalvai állami polgári iskolához áthelyezte és Szakonyi Gézát ideiglenesen az igazgatói teendők ellátásával is megbízta.

Kórházi orvos kinevezése. A nagykanizsai közoktatásügyi segédorvosi állására a vármegye alispánja Ney Hugó ötödéves orvostanulókat nevezte ki.

Lelkészválasztás. Kővágóörsön az evangélikus egyházközség Novák Elek káplánt lelkészévé választotta meg.

Uj gazdakör. Csáktornyan új gazdakör alakult mintegy 350 taggal. A kör elnöke Mesterios Aladár urodalmi tisztartó, társelnök Szalmay József főszolgabíró, első alelnök Filipich Lajos plébános, orsz. gyűlési képviselő és Murai Róbert, titkár Szenteh Dezső gazd. szaktanár, ezenkívül választottak igazgató választmányt.

A Balatoni Szövetség gyűlése. A Balatoni Szövetség 1909. év július hó 4-én Balatonfüreden igazgató választmányi ülést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: A földművelésügyi miniszter leiratai: a népkönyvtárak, zöldségtermelő telepek tárgyában. A kereskedelemügyi miniszter leiratai: a belügyminiszter leirata: a osobánczi kurucemlék tárgyában. A muzeumok és könyvtárak orsz. tanácsa átiratai: a népkönyvtárak adományozása és a balatonvidéki népművészeti emlékek gyűjtése ügyében.

Tisztújítás Sümegen. A mult héten tartották meg Sümeg nagyközségben a tisztújítást. Ezen alkalommal községbíróvá ismét Nagy Antal választották meg egyhangulag. Pénztáros lett Erek István, aki eddig is ezt a tisztséget viselte.

Zalamegyei leány a török udvarnál. Érdekes és szép karrier jutott osztályrészül Rechnitzer Amália nagykanizsai nyelvtanítónőnek, aki Konstantinápolyba a török udvarhoz udvarhölgynek hívtak meg egy hercegnehöz, Murad volt szultán nővéréhez. Rechnitzer Amália a meghívást elfogadta és legközelebb utnak indul, hogy új állását elfoglalja.

Színészeink Keszthelyen. Szalkay jeles gárdája a keszthelyi közönségnek is megnyerte tetszését. Az ottani lapok a legnagyobb meglepedés hangján írják róluk, sőt annyira mennek, hogy saját közönségüket ocsárolják, azt irván róla, hogy

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban.
— Ára üvegenként 4.— koron.

nem érdemel ilyen jó társulatot, mert nincs minden nap zsúfolt ház. Pedig hogy ez utóbbi nagyon gyakran fordul elő, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Szalkay a saját költségén akar Keszthelyen nyári szinkört építtetni. A társulat jeles tagjainak jó hírneve Keszthelyt tulszárnyalja, mert egyesek, mint Verő Janka, Fábian Linka, Borbély Lili Tapolcára, Déri Béla pedig Nagykanizsára jártak be vendégszerepelni. A tervezett szezon is két héttel hosszabbították meg és így mennek át B.-Füredre, hogy onnan szeptemberben megint Keszthelyre térjenek vissza. A társulat szeptemberben új társulat lesz szervezve és a megismosodott teljes társulat teljes zenekarral novemberben hozzánk is bevonul. Lesz-e akkorára valami a színpártoló egyesületből?

Vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn rendkívüli közgyűlést tartott. Gróf Batthyány Pál főispán akadályozva lévén, a gyűlésen Árvay Lajos alispán elnökölt.

A tárgysorozat első pontja volt a Balaton-parti vasut segélyezésére megszavazott összegnek fedezése céljából kölcsön felvétele. Az alispán a bankoktól ajánlatokat kért, de a bankok által szabott feltételeket a közgyűlés nem tartotta elfogadhatónak, miután remélhető, hogy a jövőt pénzügyviszonyok folytán a vármegye olcsóbb kölcsönt is kaphat. A közgyűlés Árvay Lajos alispánt, gróf Batthyány József és Eitner Zsigmond biz. tagokat megbízta, hogy a bankokkal közvetlenül tárgyaljanak s lehetőleg kedvezőbb feltételeket eszközöljenek ki.

Az alispán beterjesztette a földadó kataszterről szóló törvény alapján az osztályozásra vonatkozólag elkészített javaslatokat, amelyek a kormányhoz felterjesztetnek.

Néhai Szabó Lajos volt vármegyei iktató özvegyének nyugdíját a közgyűlés megállapította. Vonyarevashegy község képviselőtestületének a községi iskola átalakítása céljából kölcsön felvételére vonatkozó határozata jóváhagyatott.

A paosatűtősi és damásai bíróválasztások ellen beadott fellebbezések, valamint Kurucz József gógánfai községbíró felmentése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatok ellen beadott fellebbezések elutasítottak.

A damásai bíróválasztás ellen beadott fellebbezéssel kapcsolatban Dr. Tamás János felhívta az alispán figyelmét arra, hogy a főszolgabírák a törvényben biztosított kijelölési joguk gyakorlásánál nincsenek figyelemmel a közönség óhajára. Igaz, hogy a kijelölési jog a főszolgabírák discretionális joga, de közérdekből kívánatos volna, hogy ez a jog a közönség kívánalmaival összhangban gyakoroltassék.

Árvay Lajos alispán utal arra, hogy a kijelölés a főszolgabíró joga s a kijelölést indokolni sem tartozik, mégis a főszolgabírák részére a kijelölési jog gyakorlására vonatkozólag tájékoztatást fog kiadni.

Gyakorlat. A Körmenten állomásozó 20. honvédegyezredbeli zászlóalj Nagykanizsára menetel és e közben holnap, július hó 5-én 14 tiszttől, 160 emberből és 7 lóból álló különítménye Zalaegerszegre érkezik, ahonnan 6-án, kedden reggel tovább megy. A Nagykanizsa körüli tartandó gyakorlatokon részt vesznek a pécsi 19-ik honvédegyezrednek Pécsen és Kaposvárott állomásozó zászlóaljai s a fumei század. A gyakorlatok július 19-éig tartanak.

Neogrady-képkiallítás Keszthelyen. Neogrady Antal a hírneves fővárosi festőművész képkiallítást rendez Keszthelyen, a kiállítás július 7-éig tart. A művész 62 db szebbnél-szebb képet állított ki, amelyek a lélekben jóleső derűtséget keltenek. Neogradynek rendkívül kedves iránya van, a mely a festőművészetben egyedül áll. Képei igaz gyönyörűséget okoznak a látogatóknak. Egy-egy képtől alig tudunk megválni, annyira fogva tart bennünket a varázsa. Neogrady a kiállítás belépő díjait gavallériáival a balatoni múzeumnak ajánlotta föl. A kik érdeklődnek a komoly művészi eszmények iránt, jól teszik, ha meglátogatják a keszthelyi képkiallítást, a hol felejthetetlen műélvezetet találnak.

Nyári mulatság. A zalaegerszegi munkásegysület betegsegélyező pénztára június hó 27-én a Barossigetben sikerült nyári táncmulatságot rendezett. Az egyesület tagjai délután zeneszó mellett vonultak végig a városra a ligetbe, ahol tekeverseny és amerikai árvérés rendezésével mulattatták a szép számban megjelent közönséget. Csakhamar táncra perdült a fiatalok és

bévvél táncolt egész kora hajnal hasadásáig. A mulatság anyagilag is szépen sikerült, amenyiben a pénztárt nevezetes fölsőleggel zárták le. A mulatságon felülfizettek: Báró Solyomossy Ödöné 10 K, Páslek Lajos, Kaszter Sándor 5—5 K, Dr Kele Antal 4 K, Legáth Kálmán 3 K, Pollák Ede 2 K 40 f, Forintos Péter, Mayer Károlyné 2—2 K, Füleki József 1 K 20 f, Mayer Ottóné, Kakas Ágoston, N. N., Hegyi Károly, Horvát József, Nagy Juli, Farkas Lajos 1—1 K, Simon József, Wapper Ignác, Kulcsár József 80—80 f, Feresel Imre, Ekler József, Német István, Gángler József, N. N. 40—40 f, Horvát István, Bakos József, Pálfi István, Szűcs György, Huber Sándor, Pallas József, Farkas Sándorné, Ciráki István, Német József, Lehárt János, Pupos József, Fülöp Ferenc, Rózsa Károlyné 20—20 f, Portenánt Antal 10 fillér. Befolyt összesen: 171 K 20 f, ebből kiadás: 6 K 40 fillér.

Mezőgazdasági tanfolyam. Folyó évi július 19-étől aug. 14-ig több földmives iskolában, hozzánk legközelebb a pápaiban 20 néptanító részére mezőgazdasági tanfolyamot rendeznek. A fölveendő néptanítók 100 korona átalányban részesülnek. A kérvények az illetékes kir. tanfelügyelőség útnán nyújtandók be, de a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz címzendők.

Uj számológép. Boda Béla rigfesi r. k. kántor tanító egy elmés új számológépet szerkesztett.

A számológép (a kisebbik az I. osztály 1—20 ig, a nagyobbik 1—100-ig) pontokkal és húszalakokkal, vagy ezek helyett más beilleszthető alakokkal szemlélteti a számokat és műveleteket; az egyes helyiértékű számok szemléltetésével együtt mutatja azok képét is. Már az összeadásnál és kivonásnál is meg van az az előnye a legelterjedtebb orosz számológép felett (más gépről alig beszélhetünk), hogy elevenebb, kétféle képet szemléltet s hogy a tízes körben mindkét eredményt számképpen is mutatja.

Nagy előnye mutatkozik a gépnek a többi hasonló gépek felett a sokszorozásnál, amelyet egyszerűen és gyors könnyűséggel szemléltet.

Megbecsülhetetlen előnye a találmánynak az, hogy állandó szemléltetője a törtszámoknak. Igaz, hogy csak a tízedrészekig, de ez nem hátránya, mert 15-öd, 25-öd, 1000-edrészek szemléltetése nem szükséges s nagyon nehézkes is lenne.

A méterből 50 cm. állandóan szemléltetésre van rajzolva a gépen, a másik feléről szükség szerint akár 1 dm., 1 cm., 1 mm. hozható elő, ami a tízed, század, ezredrészek szemléltetésére nagyon alkalmas.

A gép előlapján egy fél négyzetméter különböző színű dm²-es kockákra van festve. Ez egy egy terület megbecsülésére állandóan irányító terület, amely a szabályos és szabálytalan területek felmérésére is nagyon használható, azután erre idomokat is lehet rajzolni.

E gép, mint idáig a legtökéletesebb szemléltető eszköz, nemcsak a számtan, hanem az olvasás tanításánál is sikerrel használható. T. i. betűk illeszthetők bele s bármely szó olvasható. Kényserítve van a gyermek mindig annyit hangoztatni, míg jónak nem látja a tanító a másikat előrehozni, hogy hozzákapcsolja.

Elűnt tanuló. Simon János, egy béci földbirtokos fia, a helybeli állami főgimnázium III. osztályába járt. Nem tartozott a legszorgalmasabb tanulók közé, azért sejtette, hogy a vizsga nem a legjobb eredményel végződik. Jónak látta tehát még a vizsga előtt odább állni. Egy szép napon hűsüt vett a kapuféltől s lakásáról ismeretlen helyre távozott. Azóta nyoma veszett.

Városi tisztviselők vasuti kedvezménye. A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a városi tisztviselőket is részesíti a féláru vasuti jegy kedvezményében. A jogosultak arképes igazolványt haphusnak, amelyért az államvasutak igazgatóságához folyamodhatnak. A kedvezmény július 1-étől érvényes.

Családi békétlenség. Millei József kiskanizsai lakos vadházasságban élt egy asszonnyal s emiatt anyja nem tűrte meg a házánál. A legény később megunt a boldogságot s vissza szeretett volna térni anyja házába, de ez nem fogadta vissza. A fiu bosszút forralt anyja ellen s orozva rárohant egy nagy késsel. Szerencsére ebben a pillanatban toppant oda Nagy István, akinél törő bot volt. A tört kirántotta s a merénylőt hasba

szúrta. Milleit súlyos sebével kórházba szállították.

Tanulók gyalog utaztatásának korlátozása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben felhívja az összes polgári iskolák, gimnáziumok és reáliskolák igazgatóit, hogy a tanuló ifjuság erkölcsi önértetére hatva, a vezetésükre és nevelésükre bizott tanulókat a koldulás természetével bíró kéregetésektől és az előre jól meggondolt utiterv és pénz nélkül való utazásoktól a legszigorubb fegyelmi büntetések alatt tiltsák el. Hasonszellemű rendeleteket a múlt évben is adott ki a miniszter és így ez az újabb rendelete csak a régi felújítására szolgált.

Uj nótás füzet. Medvesi Medvey Lajos balaton-füredi polgári iskolai tanár »Balatoni emlékek« címen becsajtotta a könyvpiacra saját szerzeményü balatoni dalsorozatát. A fiatal tanár szövegét és dallamát is maga szerezte nótáinak és hogy azok mennyire fülbemászó, mennyire szivhez szólók és kedvesek, igazolja az, hogy a cigányok Kolozsvárott, Szegeden, a fővárosban stb., már javában gyönyörködtek velük a nóta kedvelő közönséget. A 16 nótát tartalmazó díszesen kiállított füzet 3 kor. 60 fillérért Breisach Sámuel könyvkereskedésében szerezhető meg.

Agyonlőtt vadorzók. Két esendőr egy esavargót kísért Nagylengyeltől Novára. Amint sötét este a paizsszegi erdőn mentek keresztül, a esendőrök gyanus neszt hallottak. Az egyik esendőr bement az erdőbe s néhány vadorzóra bukkant. A meglepett emberek menekülni akartak, de a esendőr utjukat állotta, mire az egyik vadorzó rálőtt. Alig hallatszott el a lövés, ott termett a másik esendőr is, aki a foglyot az uton hagyta s megbilincselte. Szemben állottak a vadorzók és a esendőrök. A két esendőr tüzelt s Kovács József paizsszegi lakos holtan rogyott össze, a többi vadorzó pedig elszaladt. A esendőrök vissza akartak térni az útra, amikor jajgatást hallottak az erdőben. A hang után menve egy meglepett vadorzóra találtak. Ez a szerencsétlen a lövés után még elmene-kült, de később összerogyott. Mire a esendőrök segítséget küldtek, ez is meghalt.

Póstagalamb. A nagykanizsai kefégyár udvarára egy szürke tollazatu galamb szállt le. A kis állat ki volt merülve s lábain ezüst gyűrűk látszottak. Hamar elfogták és egyik szárnya alatt a bécsi katonai hatóság bélyegzőjét találták meg. Gondos őrizet alá vették s miután ellátták szegénykét élelemmel, elküldték Bécsbe a katonai hatósághoz, pontosan megjelölve az időt és helyet, amikor és ahol leszállott.

Gyilkos részeg ember. Hétfőn vásár volt Kiskomáromban, amelyre ellátogatott Simon Gyula komárvárosi gazda is, az élete párjával együtt. Simon már több mint tíz éve bagolyhíten él Lengyel Máriával s jól megfért az asszonnyal. A két ember délelben beült egy pocsenyés sátorba ebédelni. Simon a cigánypecsenye után megkivánta az italt és hordatta a bort. Hiába kérte az asszony, hogy ne igyék, Simon hamarosan tökrészeg lett. Mit teletett szegény Lengyel Mária? Vezette, vonszolta a részeg embert hazafelé. Az uton megmondta a véleményét a részeg emberekről és nem sok becsületet hagyott az urán. Simon egy darabig csak dohogott, de később meglegte a szidást és perelni kezdett ő is; majd elővette a bicskáját s rávetette magát az asszonyra. Addig szurkálta a szerencsétlen teremtést, amíg meg nem halt. A gyilkost elfogták.

Magas munkabér. Drága a napszám — panaszoknak a gazdák. Sőt sokszor drága pénzért sem lehet munkást kapni, mert mindenki el van foglalva. Ezt azonban csak azok hiszik, akik hiába futnak munkás után. Mi azonban tudjuk, hogy sok kéz van munka nélkül, csak azért, mert nem akar dolgozni olcsóbban, mint amennyi egy nagyságos urnak a napidíja. A zalaegerszegi piacon mindig akad egy osomó munkanélküli ember. Kisérelje meg valaki közöttük kápásokat toborozni napi 2 koronáért. Azt a boldogot nem teszik, hogy kapáljanak. Holmi könnyebb fajta munkát, küldönc megbízást vállalnak, még pedig nagyon busás fizetségért. Ő hat korona napi k-reszten alól nem tartják érdemesnek dolgozni. Inkább elbeszélgetik a napot az »Arany Bányá« sarkán, vagy a szentháromság mellett. És szidják a drágaságot, az urakat, akik többet dolgoznak mint ők s várják a szociális állami rendet, amely a szegény ember-

nek is juttat kalásot, bort és britanika szivart — ingyen.

Mének selejtezése. Az állami méntelepek ménanyagának osztályozását, illetve selejtezését július és augusztus hó folyamán eszközlik országsszerte. A hozzánk legközelebb fekvő telepeken és pedig Székesfehérvárott július hó 28-án, Komáromban július hó 30-án, Palinban augusztus hó 5-én és Nagyatádon augusztus hó 6-án. A méntelepeknél ezeken a napokon ki-selejteztet, tenyésztésre még használható ménék azonnal, ott a helyszínén eladatnak.

Szencsétlenül járt kocsis. Szabó András kocsisaként szolgál Tót Józsefné tárnoki lakosnál. Az asszony elküldte a napokban kocsisát a rétre szénáért. Szabó megrakodott szénával, felült a kocsi tetejére és hazafelé hajtott. Utközben a lovak megbokrosodtak, a kocsi elragadták, az utszéli árokba döntötték, mely alkalommal a kocsis olyan szerencsétlenül bukott a földre, hogy jobb vállát eltörte. Súlyos sérülésével be-szállították a faluba, a hol orvosi ápolás alá vették.

Lóárverés. A bábolnai magyar királyi ménes-birtok lóállományából 20 darab muraközi-ardeni 3—5 éves számfeletti herélt igás ló, továbbá 8 darab különböző koru ló becsáron szabadkézből oladó. A lovak, melyeknek leírását az igazgatóság kívánatra bárkinek készségesen megküldi, Bábolnán bármikor megtekinthetők.

Aratás. Jó egy héttel később kezdődik ezidén az aratás, mint tavaly. Kepét az egész vidéken nem látni. A gabonák lassan érnek s legutolsó értesüléseink szerint jó minőségre van kilátás. A munkások között mozgalom nem észlelhető. Csendesesen készülődnek mindenütt az aratáshoz.

A lump háziszolga. Wrawcoz József „házy-nyeg” volt Nagykanizsán. Hivatala szépen jövedelmezett, de amit keresett, mind elitta. Kocsis János rendőr ezért bejelentette Wrawcozt, aki anyyira megharagudott a rendőrré, hogy a va-auti állomásnál ráesett és arcul ütötte. A háziszolga ezért 14 napi fogházbüntetést kapott a bíróságtól.

Állati betegség. Zalaszentiván községben a sertésorbáné szörványosan fellépett, ennél fogva a hatóság a községet zár alá helyezte.

Időjárás. Mintha már az őszben járnánk, olyan hűvös, esős idő köszöntött ránk a múlt hét végén. A hét első napjai még csak kelle-mesek voltak, jóllehet mindennap kaptunk esőt, de szerda óta folytonosan zuhogott s az egész látóhatár úgy beborult, mintha sohasem akarna előbukkanni a nap. Felöltöben is dideregve jár-tak-keltek az emberek s szinte rákiváztunk a meleg szobára. Szombaton reggelre végre elál-lott az eső s északi széllel derülni kezdett.

A háziorvos szerkesztősége és kiadóhivatala elhatározta, hogy a népszerű közegészségügyi folyóirat iránt való minden oldalról megnyilatkozott érdeklődést még inkább kielégítse, mi-szerint június hó elsejétől fogva a lap pontosan mindig a hó elsején jelenjen meg. A júniusi szám — mely pontosan július elsején jelent meg, csak úgy mint az előbbie, hemzseg a a kitünőbbnél kitünőbb cikkektől; így különö-sen általános szenzációt fog kelteni Dr. Szántó Manó ismert fővárosi gyakorló orvos és közegészségtan tanárnak „a helyes pályaválasztásról” megkezdett nagyérdekességű és fontos cikksoro-zata, melyet különösen legmelegebben ajánlunk a szülőknek és maturoseknek figyelmébe. Éppen ilyen nagy érdekességű Tábori Kornél is-mert fővárosi hírlapíró és Székely Vladimir m. kir. államrendőrségi fogalmazónak a „patologia szélhámossai” (önámítók) — Dr. Fürst Zsigmond gyakorló orvosnak „reklám” cím alatt megjelent nagyobb cikkei — és Molnár M. Lajostól „hogy ápolja a munkás egészségét”. A „külön-féle” rovatban „a kik az orrukkal látnak” „az iskolai testi fenytésről” stb. stb. Valamint a fürdők stb. ismertetése olyan változatossá és érdekessé teszi a lapot, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy „a háziorvos” által kitűzött három, egyenkint 5 darab tizkoronás arannyal jutalmazandó pályadíj iránt való pályázat határideje e hó 30-án lejár.

A lap, melyet nem győzünk minden művelt magyar figyelmébe ajánlani, előfizetési díja egy évre csak 2 korona 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest VI. ker. Andrásy-ut 27. szám alatt van. Mutatványszámot szive-sen küld a kiadóhivatal.

Placzi árak a legutolsó hatfősáron 60 kilogrammonkint

	minőség szerint	Kor.-től	Kor.-ig
búza		15.30	15.50
rozs		9.70	9.80
árpa		8.—	8.25
zab		9.—	9.20
tengeri		8.60	8.80

3496/1909 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az *Pinkafői községi Hitelintézet* végrehajtónak *Andris István* és neje *Tóth Vilma* végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 2400 korona tőkekövetelés, ennek 1908. február 28-tól járó 6% kamata, 8% késedelmi kamata, 185 K 70 fill. eddigi és 27 koronában megállapított árveréskérelmi költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 32 sz. tjkvben 1 sorsz. 38 hrszám 141/b népsorszámu ház, udvar és kerttel végrehajtást szenvedettek tulajdonul fölvetett, részben házbéradó alá eső ingatlan 2496 K és a zalaegerszegi 3390 sz. tjkvben 1 sorsz. 3940/a hrszámú présház, szőlő, szántó, kaszáló a Gó-gánhegyen, végrehajtást szenvedettek tulajdo-nul fölvetett ingatlan 472 K kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1909. évi szeptem-ber hó 4 napján délelőtti 10 órakor a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának irodájában megtartandó nyilvános árverésen és pedig ház-béradó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál ala-csonyabb áron eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlano-k becsárának 10%-át vagyis 249 kor. 60 fill. illetve 47 kor. 20 fillt készpénzben vagy az 1881.

IX. to. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számí-tott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kije-lölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezé-hez letenni vagy az 1881. LX. to. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelye-zésről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-gáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1909. évi május hó 8-án.

Molser, kir. tszéki albiró.

375/v. 1909.

Arverési hirdetmény

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. to. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. biróság 1909/V. 539. számú végzése által *Törley József és tsa* vég-rehajtató javára 390 K tőke, ennek 1908. évi aguszt. 31-től járó 5% kamata, úgy járulé-kai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1076 koronára be-csült kocsi és bútorokból álló ingóságok nyil-vános árverés útján leendő eladása elrendel-tetvén, ennek helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközésére 1909 évi július hó 19-ik nap-jának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. to. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. to. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909. évi június 28-án.

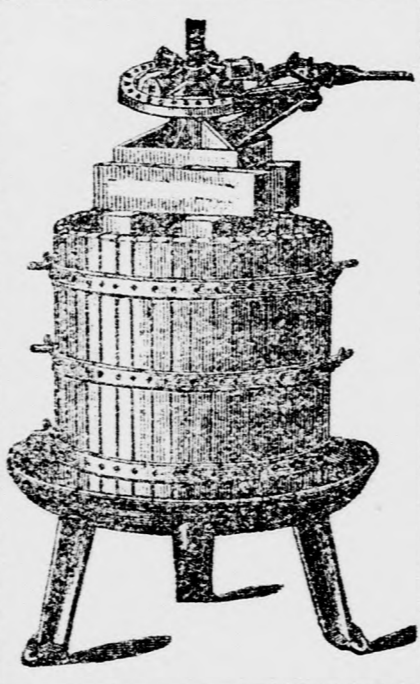
Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó.

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp Anatherin

száj- és fogvize 2.80,
2.—, 1.— Fog-eréme
60 f. Valódi csakis, ha
cégemmel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

HERKULES kettős nyomószerszerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára.

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogyózó-gépek.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve.

Lé-sajtolók, bogyó őrlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és fűzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek.

SZABADALMAZOTT ÖNMŰKÖDŐ, hordozható és szállítható

SYPHONIA-permetező szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett, különlegességgént legujabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA gazdasági gépgyárai, vas-öntődéje és gőzhámorai által.

B É C S, II/1. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 620 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árajegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók kerestetnek.

467/v. 1909. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1060 számú végzése által Weiser J. C. végrehajtató javára 231 K 07 f tőke, ennek 1908. évi aug. hó 26-tól járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt 1276 K-ra becsült lovak, kocsik, ürüléktartó gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis gyepmesteri telepen leendő eszközzésére 1909 évi július hó 16-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 június hó 22-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy fűszerüzletemben naponta

friss házikenyer

kapható, melynek kitűnő ízéről egyszeri próbával bárki is meggyőződhetik és bizton hiszem, hogy az első kísérlet után állandó vevőm marad.

Legelőkelőbb háziasszonyok ma már nálam fedezik kenyérszükségletüket.

Minden hétfőn frissen sült tejcsütemény (kuglóf) 4 filléres darabokban kapható.

Keresztelőkre és pasztákhoz szükséges sütemények elkészítését a legolcsóbb áron vállalom el. Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

ZEISLER R.

fűszerkereskedő

VLASSICS GYULA-utca.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

A KIADÓHIVATALBAN

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méh-telep tulajdonosa **Kühne Ferenc utóda**, Budapest, I. ker. Attila-utca 99. sz., ajánlja dúsan felzerelt raktárát a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindennemű eszközöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívántatnak, a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzék „Méhészeti útmutató“-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyanint bárminemű utasítások és tanácsok is kívánatra közöltetnek.

Értesítés.

A nagyérdemű építettő és háztulajdonos uraknak b. tudomására adom, hogy bárminemű

tetőfedést,

cserép- és palatetők kijavítását

több évi külföldi tapasztalataim alapján legsikeresebben eszközölöm, valamint évi jókarban tartását felelősség mellett elvállalom.

Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

Szabó János pala- és cserépfedőmester
Zalaegerszeg, Mária-utca 5.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

alkalikus natron-lithionos gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, eukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest V. József-körút 60. Főraktár: Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszeg Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Egy jó házból való fiu

tanulóak felvétetik fűszer- és rövidáru nagykereskedésembe.

Reich Samu.

ÉRTESÍTÉS.

A m. t. közönség szíves tudomására hozom, hogy f. évi június hó 27-én ZALAEGERSEGEN, a Fangler Mihály-féle házban,

mészáros és hentes

üzletet nyitottam. — Állandóan kimérek legjobb minőségű marha- és sertéshúst, hideg felvágottakat.

Szíves pártfogást kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Gecsovics István.

A francia kozmetika diadala.

Teljes keblet kap a LAVALIER ELIXIR használatával.

Külsőleg használható, biztosan ható készítménye Lavalier-nek, Páris. Ára palackonként 8 K. — Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben, vagy utánvétellel a Lavalier-raktár útján, Wien, I. Karlsplatz 3.

TARCSA - gyógyfürdő

Vas megyében.

(A magyar Franzensbad.)

Speciális női és szívgyógyfürdő.

Hidegvízgyógyintézet. Világhírű vaslápja a franzensbadival egyenértékű, sőt a marienbadit is jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb. Természetes szénsavas fürdők. Glaubersóvas és lithion tartalmú alkalikus sós források. Páratlan gyógyhatású vérszerénység, csúsz, húgysavas diathesis, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek hurutos bántalmait ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Kornél, v. tanársegéd és dr. Glück Gyula. Évad május 20-tól szeptember 15-ig, esetleg végeig. Vasut, posta, távirat és telefon átlomás. Közvetlen vasuti kocsik közlekedés „Tarcsa-fürdő“ felirattal. Villanyvilágítás, fenyvesek. Kivánatra prospektus.

A legjobb fém tisztítószer

Kérjen csak **Globusz** fém tisztító kivonatot

mert sok rossz utáztástörténet.

Egyedülgyáros: Fritz Schulz, Leipzig, Eger

Nagyérdemű közönség figyelmébe!

Férjem elhalálása alkalmából tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy az üzletet tovább vezetem és mindennemű új és javítandó munkákat elvállalok.

Szíves pártfogásukat és további bizalmukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel

özv. Csik Lászlóné

kocsifényező és kárpitos.

Hölgyek

és
anyák
figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legr szebb gyermek-ruhások, tavaszi gyermek-kabátok, kötények luster- és vászon kivitelben 1-14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legolcsóbban beszerezhet.

Lusker Jánosné.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pattika

egy régióknak bizonyult házi szor, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvények, csúznál és meghúzóknál bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmazó: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszeráránál
az „Arany ereszlemez”, Prágában.
Előrebeszélés nélkül. Minden napi postán kapható.

Ritka

alkalom ! alkalom
még ! még
rövid ideig!! rövid ideig!!

Finom férfi gyapju kalap	3 K-tól feljebb
» » nyúl szőr »	5 » »
» » cheviot öltöny	25 » »
» gyermek lüster »	9 korona
» » mosó »	3 » »
Férfi pique elejű ing	2.70 »
» színes » »	2.80 »
» angol sephier »	4.50 »
» selyem nyakkendő drb	— 50 »
» glació-keztü párja	2.40 »
» kötött harisnya párja	— 42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül
KOREIN VIKTOR
„KALAPKIRÁLY”-nál.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlavoniában, a Délvasút állomása.

Vasas- és iszaphóforrások 34°-50° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fangó gyógykezelés és hidegvizkúra, lég- és napfürdők, szabadban való fekvés és hizókúra. Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál, vérszegénység, csúznál, köszvény, valamint idegfájdalmaknál, különösen ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a **fürdőigazgatóság.**

munkás-hiányt

A mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik „PLANO”-gépek és pedig:

- „PLANO” kéveköto aratógépek,
- „PLANO” marokrakó aratógépek,
- „PLANO” fűkaszaló gépek,
- „PLANO” acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO” kőszőrülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.
Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Alkalmi vétel ! ÉRTESÍTÉS. Olcsó árak !

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szives tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder **régi árait**, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.
Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az
== zalalövői metszőmön ==
meglepő olcsó árak
mellett eszközölheti.

Nagyobb vételknél külön árengedmény!
Tisztelettel
FRIM JÓNAS
gőzfűrésztulajdonos
Zalalövőn.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legtöbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

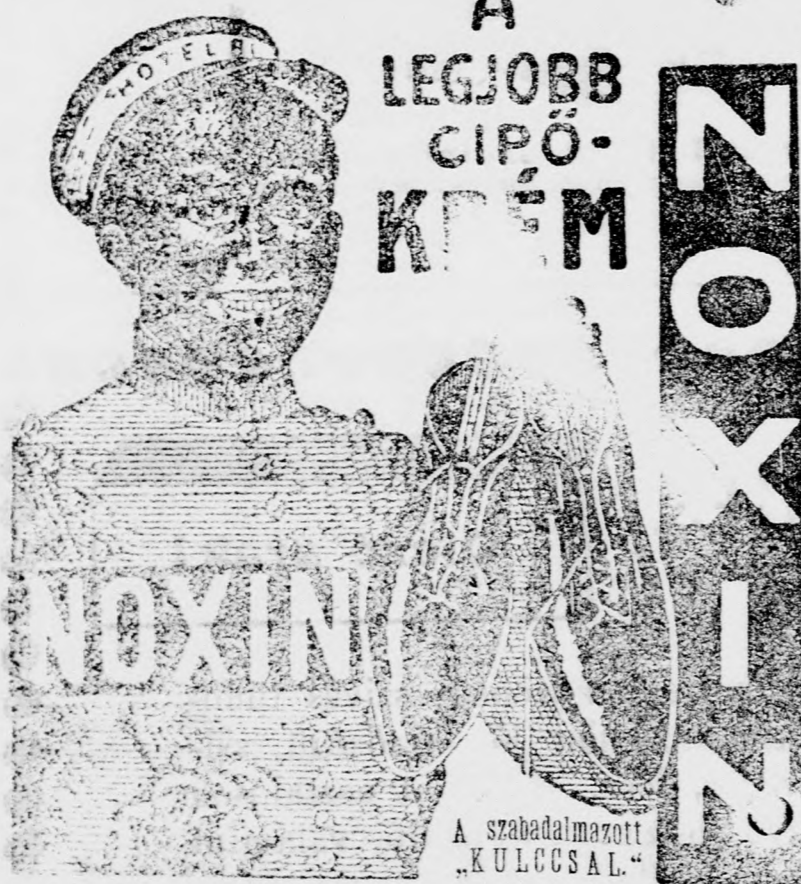
Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztátlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crém teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és a Margit-poudér (fehér, rózsas- és crème színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Zalaegerszegen:

Kocsuba Emil gyógytárában.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek Budapest.

Sümege

egy már 60 év óta fennálló fűszer-, liszt- és vegyeskereskedés szappanföldével egybekötve és tőzsdével október 1-re BÉRBE ADÓ, esetleg ELADÓ. Bővebb felvilágosítás nyerhető a háztulajdonosnál

Schreiber Sándornál, Sümeg.

Kereskedelmit végzett

szép, gyors folyó írású és a gépirást jól értő szorgalmas fiatal leány harminemű irodai alkalmazást keres. Címakiadó-hivatalban.

Egy régi, jó forgalmu

bolthelyiség lakással együtt

augusztus 1-ére kiadó Németh Gábor kályhás-mester urnál, Csányi-utca 18-ik számú házában.

Azon méltán tisztelt gazdák, kik fűrészfűrészt és kőveket aratógépeket ajánlanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

kőveket, MASSEY-HARRIS MASSEY-HARRIS

fűrészfűrészt, aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO, északamerikai fűrészfűrészt- és aratógépgyár.

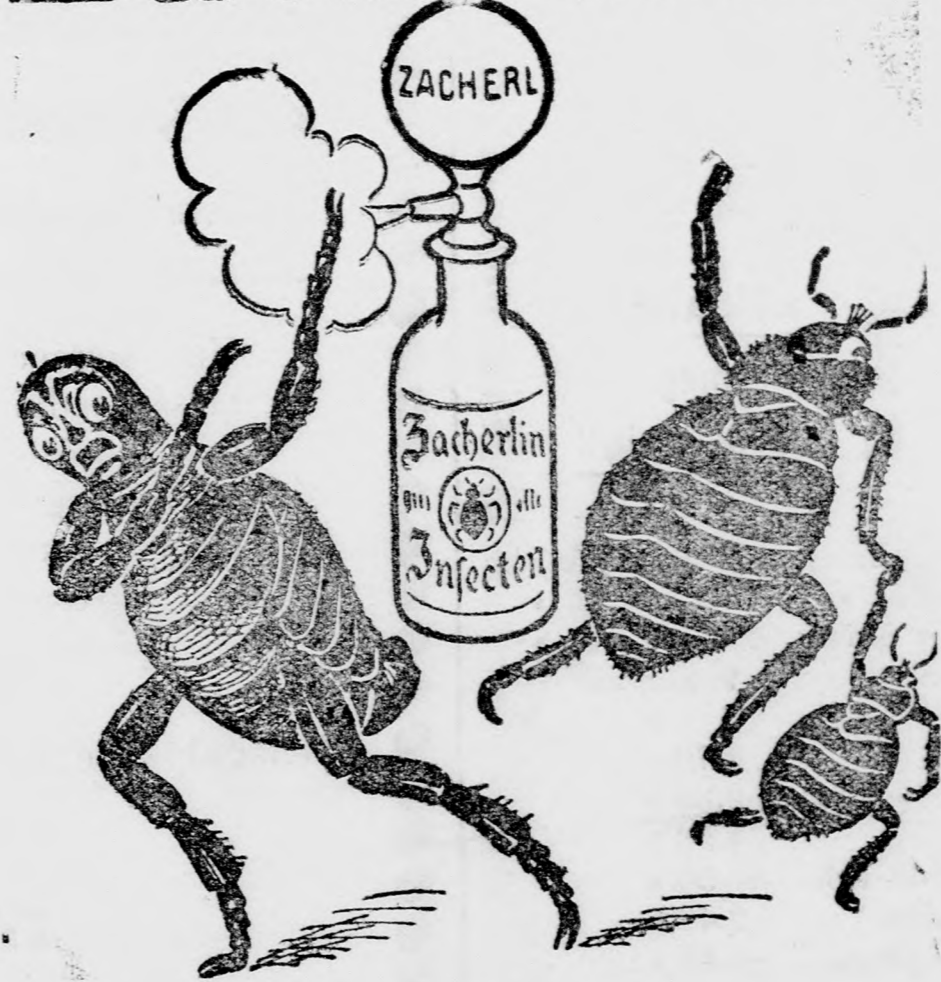
!!! A világ legerősebb gyártmánya !!!

Verárképviselő: Korostein Gyula Sándor BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 23. sz. Utasíték és ágyúhők után másolatok.

Küvetlen kérdésekkel kérésnek.

iroda és kiállítás helyisége: V., Alkotmány-utca 23. szám.

Zacherlin

A tisztességes, becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utólérhetetlen hatásánál fogva közismert „Zacherlint” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogátumot. Sajnos azonban, vannak másféle kereskedők is. Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin” névre.